

Vastineraportti

Kaavaselostuksen liite 6
17.6.2024

Sastamalan kaupunki Kiikan korttelin 703 asemakaavan muutos

1.4.2024 päivätystä ehdotuksesta saadut lausunnot sekä kaavoittajan vastineet niihin:

- 1. Pirkanmaan maakuntamuseo**
- 2. Pirkanmaan ELY-keskus**
- 3. Pirkanmaan liitto**
- 4. Caruna Oy**

Lausunnot:

1. Pirkanmaan maakuntamuseo, 24.5.2024 annetun lausunnon pääsisältö

Edellisessä lausunnossaan maakuntamuseo totesi, että Kiikan seurakuntatalolla on maakunnallista merkitystä rakennustyyppinsä parhaimmista edustavana modernin arkkitehtuurin kohteena. Tähän perustuen maakuntamuseo esitti, että seurakuntatalolle osoitetaan kaavassa purkamisen kieltävä suojelumerkintä, jota täydennetään rakennuksen arkkitehtonisten arvojen säilymistä edistävillä suunnittelumääräyksillä. Kaavaehdotuksessa rakennukselle ei edelleenkään ole osoitettu suojelua. Kaavoituksen mukaan tämä johtuu Sastamalan seurakunnan vastustuksesta. Rakennusala on osoitettu kaavassa nykyisen rakennuksen laajuisena, minkä on toivottu suojaavan rakennusta.

Maakuntamuseo toteaa, ettei kaavaratkaisu suojaa riittävästi seurakuntataloa, sillä

se mahdollistaa purkamisen ja uuden rakennuksen toteuttamisen rakennusalan sisään. Museo painottaa, että seurakuntatalon arvot tulee turvata suojelumerkinnällä ja määräyksellä edellä kuvatulla tavalla. Maakuntamuseo muistuttaa, että suojelu ei estä vaihtamasta rakennuksen käyttötarkoitusta tai toteuttamasta rakennukseen hyvin suunniteltuja muutoksia.

Lastentalojen osalta maakuntamuseo totesi edellisessä lausunnossaan, ettei se voi puoltaa arvokkaiksi todettujen rakennusten purkamista ilman niiden huonon kunnon todentavaa kuntotutkimusaineistoa. Ehdotusvaiheeseen aineistoa on täydennetty selvityksellä Suuntaa antava kuntotutkimus. Sastamalan seurakunta, Kiikan lastentalo ja asuntorakennus n:o 153933 (J. Kotilahti Oy, 8.2.2024), joka on luonteeltaan aistinvaraisiin havaintoihin perustuva kuntoarvio. Maakuntamuseo toteaa, että tässä tapauksessa vauriot ovat niin selkeitä ja mittavia, ettei rakenteita avaava tutkimus ole tarpeellinen. Selvityksestä käy ilmi, että rakennuksissa on aikakaudelle tyypillisiä ja myöhemmin kosteusteknisesti hankaliksi osoittautuneita rakenteita, muun muassa valesokkeli sekä heikosti tuulettuva, sisäänpäin kaatava vesikatto ilman räystäitä. Molemmissa rakennuksissa on kattovuodoista ja useista putkistorikoista aiheutuneita, laajoja kosteusvaurioita; lisäksi julkisivut ovat kärsineet sekä ilkevallasta että räystäättömän rakenteen ja matalan sokkelin edistämästä säärasituksesta. Kokonaisuutena arvioiden rakennusten vauriot ovat niin laajat ja vakavat, että niiden korjaaminen vertautuisi uudisrakentamiseen.

Kuntokartoituksessa osoitettujen erittäin merkittävien kuntovaurioiden vuoksi maakuntamuseo ei edellytä rakennusten suojelemista asemakaavassa. Korttelialueelle on syytä laatia uudisrakentamista ohjaava suunnittelumääräys samaan tapaan kuin AL-33-alueelle, jotta voidaan tukea alueen alkuperäistä arkkitehtonista identiteettiä.

Entisen pappilan suojelumerkintään sr-3 liittyvän määräyksen katsottiin edellisessä lausunnossa olevan oikean suuntainen, mutta muotoilultaan liian lievä.

Ehdotusvaiheeseen määräyksen sanamuotoa on kiitettävästi kehitetty selkeämmin määräävään suuntaan, eikä maakuntamuseolla ole siitä enää huomautettavaa.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa, että kaava-alueella sijaitseva muinaismuistolailla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös Riihimäki

(muinaisjäännöstunnus 988010004) on merkitty kaavaan asianmukaisella sm-osa-aluevarausmerkinnällä ja määräyksellä. Kaavaehdotuksen kartalle, muinaisjäännösalueen etelä- ja itäpuolelle, on lisätty kaavaluonnoksesta puuttunut maanalaista johtoa varten varatun alueen osan merkintä. Kyseessä on olemassa oleva vesihuoltolinja (vesijohto, viemäri- ja paineviemärijohto), joka on kaivettu vuonna 1984. Tämän tiedon tulisi ilmetä riittävästi kaavaselostuksesta.

Maakuntamuseo toteaa, että kaavaa tulee vielä kehittää edellä kuvatuilla tavoilla. Korjattu kaavaehdotus aineistoinen tulee toimittaa Pirkanmaan maakuntamuseolle mahdollista lausuntoa varten. Myös kaavan hyväksymistä koskeva päätös valitusosoituksineen tulee toimittaa viipymättä Pirkanmaan maakuntamuseoon.

Kaavanlaatijan vastine:

- Kiiikan seurakuntatalolle on nyt osoitettu suojelumerkintä, vaikka lähtökohtaisesti näin ei toimita vastoin omistajan päätöksiä. Tässä tapauksessa on katsottu mm. seurakunnan ja museon yhteisellä kiinteistökatselmuksella suojeluarvojen ja korjattavuuden olevan sellaisia, että rakennus tulee suojella. Seurakunta ei ole muuttamassa päätöstään, mutta heidän intressinään on myydä kiinteistö resurssipulan, kiinteistöä rasittavan korjausvelan ja sisäilmaongelmien vuoksi.
- Yleismääräystä on kehitetty siten, että koko korttelissa on kiinnitettävä erityistä huomiota hyvän kaupunkikuvan luomiseen ja hankkeiden sovittamiseen olemassa olevaan rakennuskantaan.
- Selostukseen on täydennetty tietoa johdoista, jotka sijoittuvat osin muinaisjäännösalueelle.

2. Pirkanmaan ELY-keskus, 27.5.2024 annetun lausunnon pääsisältö

Kulttuuriympäristö

Kaavahankkeen tavoitteena on osoittaa alueelle täydennysrakentamista, joka tarkoittaa niin kutsuttujen Lastentalojen purkamista. Purettavaksi tarkoitettut rakennukset on

suunnitellut arkkitehti Helge Railo vuonna 1968. Nämä asuinrakennukset ovat osa Railon suunnittelemaa Kiikan seurakuntatalon kokonaisuutta. Kokonaisuuteen kuuluu myös hallitalo sekä itse seurakuntatalo, joka on maakuntamuseon selvityksessä ”Pirkanmaan Seurakuntatalot” (2022) sijoitettu arvoluokkaan 1 (Erittäin merkittävä). Lisäksi alueelle sijoittuu 1959 rakentunut Kiikan vanha pappila, jolle esitetään kaavamuuoksessa suojelua (sr-3).

ELY-keskus on luonnosvaiheessa antamassaan lausunnossa pyytänyt esittämään purkamisen perusteet lastentalojen osalta. Suuntaa antava kuntoselvitys on esitetty kaavan ehdotusvaiheessa. Kuntoselvityksessä todetaan, että rakennus on elinkaarensa ylittänyt ja korjauskustannukset nousevat lähelle uuden rakennuksen rakentamista. Kaavaselostuksessa on todettu lastentalojen huono kunto, mutta kuntotutkimuksen tietoja tulisi selostuksessa arvioida suhteessa inventoinnin antamaan tietoon lastentalojen kulttuurihistoriallisesta arvosta ja näin myös arvioida purkamisen perusteita.

ELY-keskus on luonnosvaiheessa esittänyt, että seurakuntatalon suojelua tulisi tutkia. Kaavaehdotuksessa seurakuntatalon säilymistä pyritään selostuksen mukaan turvaamaan rajaamalla kaavassa rakennusalan raja tiiviisti seurakuntatalon ympärille. ELY-keskus huomauttaa, että edellä mainittu rakennusalan rajaus ei vastaa suojelumerkintää eikä turvaa seurakuntatalon säilymistä. Seurakuntatalo on arvotettu maakunnallisesti arvokkaaksi ja se edustaa parhaimmista ikäkautensa arkkitehtuurista. Lisäksi seurakuntatalo edustaa modernimpaa kerrostumaa valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella. ELY-keskus näkee, että rakennuksen arvojen vuoksi se tulee suojella kaavassa. Lisäksi uuden rakentamisen suhde seurakuntataloon ja maisemaan tulee arvioida havainnekuvin ja huomioida tarvittavin kaavamääräyksin. ELY-keskus muistuttaa MRL 54 § mukaisista asemakaavan sisältövaatimuksista: ”Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää”.

Jatkotoimenpiteet

Asemakaavasta on tarpeen järjestää maankäyttö- ja rakennuslain mukainen viranomaisneuvottelu.

Kaavanlaatijan vastine:

- Kiikan seurakuntatalolle on nyt osoitettu suojelumerkintä, vaikka lähtökohtaisesti näin ei toimita vastoin omistajan päätöksiä. Tässä tapauksessa on katsottu mm. seurakunnan ja museon yhteisellä kiinteistökatselmuksella suojeluarvojen ja korjattavuuden olevan sellaisia, että rakennus tulee suojella. Seurakunta ei ole muuttamassa päätöstään, mutta heidän intressinään on myydä kiinteistö resurssipulan, kiinteistöä rasittavan korjausvelan ja sisäilmaongelmien vuoksi.
- Lastentalojen osalta selostukseen on täydennetty purkamisen perusteiden arviointia suhteessa rakennusten kulttuurihistorialliseen arvoon. Lastentalot ovat siinä kunnossa, että johtopäätökset on helppo tehdä aistinvaraisin havainnoin.
- Yleismääräystä on kehitetty siten, että koko korttelissa on kiinnitettävä erityistä huomiota hyvän kaupunkikuvan luomiseen ja hankkeiden sovittamiseen olemassa olevaan rakennuskantaan. Kaavan havainnollistava materiaali on näkemykseni mukaan riittävää vaikutusten arvion luomiseksi ja Pirkanmaan maakuntamuseolta saatujen lausuntojen perusteella alueen kulttuuriympäristö on nyt hyväksymisvaiheessa otettu riittävällä tavalla huomioon.
- Yhdyskuntasuunnittelu näkee, että viranomaisneuvottelulle ei ole enää tarvetta hyväksymiskäsittelyyn mennessä tehtyjen muutosten vuoksi.

3. Pirkanmaan liitto, 22.5.2024 annetun lausunnon pääsisältö

Maakuntakaavan valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella ja taajamatoimintojen alueella sijaitsevalla suunnittelualueella on käytettävissä olevissa selvityksissä tunnistettu merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön arvoja muun muassa Kiikan seurakuntatalon osalta. Pirkanmaan liitto viittaa Kiikan korttelin 703 asemakaavasta luonnosvaiheessa antamaansa lausuntoon ja katsoo edelleen, että rakennetun kulttuuriympäristön arvojen säilyttämiseksi kaavaratkaisua on tarpeen täydentää.

Suunnittelualueella on maakuntakaavan ulkoilureitti, jonka linjaus on ohjeellinen. Pirkanmaan liiton luonnosvaiheen lausuntoon annetussa vastineessa on kuvattu maakuntakaavan ulkoilureitin toteutumista kaava-alueella kävelyn ja pyöräilyn väyliä pitkin

Länsitien ja Pohjanmaantien varrella. Pirkanmaan liitto esittää, että myös kaavaselostukseen täydennetään kuvaus maakuntakaavan ja yleiskaavan mukaisen ulkoilureitin toteutumistavasta kaava-alueella.

Kaavanlaatijan vastine:

- Kiikan seurakuntatalolle on nyt osoitettu suojelumerkintä, vaikka lähtökohtaisesti näin ei toimita vastoin omistajan päätöksiä. Tässä tapauksessa on katsottu mm. seurakunnan ja museon yhteisellä kiinteistökatselmuksella suojeluarvojen ja korjattavuuden olevan sellaisia, että rakennus tulee suojella. Seurakunta ei ole muuttamassa päätöstään, mutta heidän intressinään on myydä kiinteistö resurssipulan, kiinteistöä rasittavan korjausvelan ja sisäilmaongelmien vuoksi.
- Yleismääräystä on kehitetty siten, että koko korttelissa on kiinnitettävä erityistä huomiota hyvän kaupunkikuvan luomiseen ja hankkeiden sovittamiseen olemassa olevaan rakennuskantaan.
- Kaavaselostukseen on täydennetty kuvaus ulkoilureitin toteutumisesta kaava-alueella.

4. Caruna Oy, 16.4.2024 annetun lausunnon pääsisältö

Nykyinen sähköverkko 110 kV / 20 kV / 0,4 kV

Kaava-alueella on Caruna Oy:n sähköjakeluverkkoa oheisen liitteen 1 mukaisesti. Sinisellä viivalla on esitetty 20 kV johdot ja 0,4 kV johdot vihreällä ja vaaleanpunaisella värillä. Ilmajohdot on esitetty yhtenäisellä viivalla ja maakaapelit katkoviivalla. Puistomuuntamot ovat violeteilla neliöillä.

Vaikutukset sähköjakeluun

Kaavamuutoksen myötä sähkön käyttö alueella kasvaa hieman. Tämä vaatii pienjännitekaapelointeja.

Siirtokustannusten jako

Tarvittavat johto- ja muuntamosiirrot tehdään Carunan toimesta ja siirtokustannuksista vastaa siirron tilaaja. Johtojen siirto edellyttää, että niille järjestyy uusi pysyvä sijainti.

Muuta huomautettavaa

Meillä ei ole muuta huomautettavaa asemakaavamuutoksen ehdotuksesta. Toivomme tiedoksisaantia, kun asemakaava saa lainvoiman.

Kaavanlaatijan vastine:

- Merkitään tiedoksi saaduksi ja tiedotetaan kaavan hyväksymisestä.

4.12.2023 päivätystä luonnoksesta saadut lausunnot sekä kaavoittajan vastineet niihin:

- 5. Pirkanmaan maakuntamuseo**
- 6. Pirkanmaan ELY-keskus**
- 7. Pirkanmaan liitto**
- 8. Sastamalan seurakunta**
- 9. Caruna Oy**

Lausunnot:

5. Pirkanmaan maakuntamuseo, 30.1.2024 annetun lausunnon pääsisältö

Rakennettu ympäristö ja maisema

Edellisessä lausunnossaan maakuntamuseo toi ilmi suunnittelualueen ja sen lähivaikutusalueen huomattavat valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti merkittävät rakennetun ympäristön ja maiseman arvot. Maakuntamuseo edellytti asemakaavatasoisen rakennetun ympäristön selvityksen laatimista suunnittelualueelta. Lisäksi katsottiin, että kaavan tavoitteidenasettelua on syytä muokata kulttuuriympäristöarvot paremmin huomioivaan suuntaan. OAS:ssa mainittuja tavoitteita onkin täydennetty lisäämällä, että kaavamuutoksen tavoitteena on myös ottaa huomioon alueen kulttuurihistorialliset arvot ja vaalia niitä.

Sastamalan kaupunki on laatinut kaavasunnittelun tueksi selvityksen Rakennetun ympäristön selvitys 2023 Kiikan kortteli 703. Selvitykseen on sisällytetty suunnittelualueen rakennuksista (pois lukien seurakuntatalo) keskeisimmät historiatiedot, sanalliset kuvaukset ja ajantasaiset valokuvat. Rakennusten arvot on määritelty ja niille on laadittu toimenpidesuosituksia. Selvitys on riittävä asemakaavamuutoksen tausta-aineistoksi.

Rakennukset on selvityksessä jaoteltu arvoluokkiin 1-3. Seurakuntarakennusten kokonaisuuteen kuuluvat entiset asuinrakennukset, nk. Lastentalot, on selvityksessä sijoitettu arvoluokkaan 2. Toimenpidesuosituksen mukaan ne tulisi kunnostaa ja säilyttää osana kokonaisuutta. Kiikan vanha pappila on sijoitettu alimpaan arvoluokkaan 3. Toimenpidesuosituksen mukaan päärakennus ja sen asema jokimaisemassa tulisi

säilyttää. Rakennusten korjaus- ja muutostöissä tulisi käyttää perinteisiä, rakennusaikakauteen kuuluvia materiaaleja, värejä, työtapoja ja teknisiä ratkaisuja. Huomattavia muutoksia kokeneella Hallitalolla on katsottu olevan arvoa lähinnä osana arkkitehti Helge Railon suunnitteleminen rakennusten muodostamaa kokonaisuutta ja se on jätetty arvoluokituksen ulkopuolelle. Sekin suositellaan kuitenkin säilyttämään ja mahdollisesti palauttamaan sen arkkitehtuurin yhteys seurakuntarakennusten kokonaisuuteen.

Kiikan seurakuntatalo on arvotettu korkeimpaan arvoluokkaan 1. Pirkanmaan maakuntamuseon Pirkanmaan seurakuntatalot 1945-2000 -teemainventoinnissa, millä perusteella sillä on maakunnallista merkitystä rakennustyyppinsä parhaimmistoa edustavana modernin arkkitehtuurin kohteena.

Lastentalojen purkamista perustellaan kaavaselostuksessa niiden huonolla kunnolla ja mittavalla korjausvelalla. Kaavan valmisteluaineistoon ei kuitenkaan sisälly kuntotutkimusraportteja, joilla huono kunto olisi mahdollista todentaa. Maakuntamuseo katsoo, että ensisijainen ratkaisu tulisi olla inventoinnin toimenpidesuositusten mukainen säilyttäminen ja kunnostaminen. Mikäli historiallista, kulttuurihistoriallista sekä maisemallista arvoa omaavat rakennukset kuitenkin halutaan purkaa, tulisi rakennuksista teettää puolueeton kuntoselvitys, jossa tuodaan kattavasti esiin kaikkien merkittävien rakennusosien rakenteet; kuvataan vauriot ja niiden laajuus sekä arvioidaan korjausmahdollisuudet. Tällä hetkellä käytettävissä olevien tietojen perusteella museo ei voi puoltaa Lastentalojen purkamista.

Seurakuntatalon säilymistä pyritään kaavaselostuksen mukaan turvaamaan sen kuntoon liittyvistä haasteista huolimatta. Rakennukselle ei kuitenkaan ole osoitettu kaavaluonnoksessa suojelumerkintää. Seurakuntatalon huomattavat arkkitehtoniset, kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot huomioiden maakuntamuseo esittää, että seurakuntatalolle osoitetaan kaavassa purkamisen kieltävä suojelumerkintä, jota täydennetään rakennuksen arkkitehtonisten arvojen säilymistä edistävillä suunnittelumääräyksillä.

Korttelialueen pääkäyttötarkoituksena on entistä monipuolisempi AL-33, johon liittyy määräys: Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue, jolla sallitaan kirkollinen ja seurakunnallinen toiminta, kulttuuritoiminta sekä lähipalveluiden tuottaminen.

Korttelialueen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota hyvän kaupunkikuvan

luomiseen ja sovittamiseen olemassa olevaan rakennuskantaan. Seurakuntatalon rakennusala on osoitettu nykyisen rakennuksen mukaisesti, lisäksi korttelialueelle on sijoitettu uutta rakennusala Länsitien puolelle. Korkein sallittu kerrosluku on II. Rakennusalalle on mahdollista rakentaa korkeintaan 224 k-m² suuruinen uudisrakennus. Maakuntamuseo katsoo, että maltillinen täydennysrakentaminen esitetylle paikalle on mahdollista.

Entiselle pappilalle on osoitettu suojelumerkintä sr-3, johon liittyy määräys: Kulttuurihistoriallisesti ja/tai kaupunkikuvallisesti merkittävä rakennus, jota ei tulisi purkaa. Rakennuksessa tehtävät korjaus- ja muutostyöt tulisi tehdä siten, että rakennuksen kulttuurihistoriallisesti arvokkaat ominaispiirteet säilyvät. Korjaus- ja muutostöissä tulisi noudattaa perinteistä rakennustapaa. Määräys on oikean suuntainen, mutta muotoilultaan hyvin lievä. Sanamuotoa on syytä kehittää selkeämmin määräävään suuntaan.

Kulttuuriympäristöarvot on huomioitu myös kaavan yleismääräyksessä: Rakentamisessa tulee ottaa huomioon suunnittelualueen sijoittuminen valtakunnallisesti arvokkaaseen Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisemaan. Uudisrakentaminen tulee sovittaa olemassa olevaan rakennuskantaan. Tämä on tarpeellista, sillä kaikkia korttelialueita koskevissa määräyksissä ei ole annettu ohjeistusta kulttuuriympäristöön sopeutumisesta.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Kaava-alueella sijaitseva ennestään tunnettu kiinteä muinaisjäänös Riihimäki (mj.rek.nro 988010004) on merkitty kaavaluonnokseen sm-osa-alueena, johon liittyy asianmukainen määräys.

Kaava-alueella hankkeen johdosta tehdyssä arkeologisessa tarkkuusinventoinnissa muinaisjäänöksen ulkopuolinen kaava-alue tarkastettiin riittävin koekuopin (Maanala Oy 2023). Tarkkuusinventoinnissa alueella ei todettu ennestään tuntemattomia muinaismuistolailta rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäänöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita eikä maakuntamuseolla ole selvityksen johdosta huomautettavaa hankkeesta.

Kaavaehdotus aineistoineen tulee toimittaa Pirkanmaan maakuntamuseoon lausuntoa varten.

Kaavanlaatijan vastine:

- Lastentalojen käytöstä on luovuttu pikaisella aikataululla työterveyssyistä. Niissä on todettu olevan vakavia sisäilmaongelmia, joiden vuoksi työntekijät ovat oirehtineet. Kaavan oheismateriaaliksi on lisätty Lastentalojen kuntotutkimus.
- Kiikan seurakuntatalo on myös asetettu käyttökieltoon sisäilmaongelmien vuoksi. Tästä on myös lisätty dokumentti ja tietoa kaavamateriaaliin. Vakavien sisäilmaongelmien vuoksi ja seurakunnan päätöksen (Seurakunta ei puolla suojelumerkintää, kirkkovaltuuston päätös 14.12.2023 §67) mukaisesti rakennukselle ei osoiteta ehdotusvaiheessa suojelumerkintää.
- Vanhan pappilan merkintää on kehitetty määräävämpään suuntaan. Määräys turvaa nyt paremmin rakennuksen arvokkaiden ominaispiirteiden säilymistä.
- Ehdotusaineisto toimitetaan Pirkanmaan maakuntamuseoon lausuntoa varten.

6. Pirkanmaan ELY-keskus, 16.1.2024 annetun lausunnon pääsisältö

Kulttuuriympäristö

Asemakaava-alue on osa valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta (Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisema) sekä rajautuu maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (Kiikan kirkon ympäristö ja raitti). Valtakunnallisten ja maakunnallisten arvojensa takia asemakaava kuuluu ELY-keskuksen MRL 18.2 § mukaisen valvontatehtävän piiriin. Suunnitelma ei saa heikentää valtakunnallisia tai maakunnallisia arvoja alueella. Lisäksi kaava-alue sijoittuu arkeologisen perinnön ydinalueelle. Alueelle sijoittuu runsaasti kulttuurihistoriallisia arvoja ja kaavan laadinnan tueksi onkin laadittu asemakaavatasoinen rakennetun ympäristön inventointi.

Kaavaluonnoksen mukaan alueelle on tarkoitus osoittaa täydennysrakentamista, joka tarkoittaa muutaman olemassa olevan rakennuksen purkamista. Purettavaksi tarkoitetut rakennukset ovat niin kutsutut ”Lastentalot”, jotka on suunnitellut arkkitehti Helge Railo vuonna 1968. Nämä asuinrakennukset ovat osa Railon suunnittelemaa Kiikan seurakuntatalon kokonaisuutta. Osaa kokonaisuuteen kuuluvista rakennuksista on kuitenkin muokattu vuosien varrella. Kokonaisuuteen kuuluu myös seurakuntatalo, joka on maakuntamuseon selvityksessä ”Pirkanmaan Seurakuntatalot” (2022) sijoitettu arvoluokkaan 1 (Erittäin merkittävä). Seurakuntatalon säilymistä pyritään

kaavaselostuksen mukaan turvaamaan, mutta sille ei luonnosvaiheessa ole esitetty kaavallista suojelua. Lisäksi alueelle sijoittuu 1959 rakentunut Kiikan vanha pappila, jolle esitetään kaavamuutoksessa suojelua (sr-3).

Kaavaselostuksessa on tuotu esille, että lastentalot ovat huonokuntoisia ja kärsineet ilkeimmalla, joten kunnostaminen olisi selostuksen mukaan hyvin haastavaa. Myös seurakuntatalo on kaavaselostuksen mukaan huonokuntoinen, mutta sen säilymisen edellytykset on tarkoitettu turvata. Kaavaselostuksen yhteydessä on toimitettu rakennuksia koskeva kiinteistöstrategia, jossa on esitelty tulevia kunnostustarpeita. Varsinaisia kuntotutkimusraportteja ei ole liitetty osaksi selostusta. ELY-keskus toteaa, että purku ja purkukuntoisuus tulee perustella ja näin ollen kuntotutkimusraporttien johtopäätökset tulisi myös esitellä kaavaselostuksessa kiinteistöstrategian ohella. ELY-keskus näkee, että ensisijaisesti rakennetun ympäristön arvoja tulisi suojella ja turvata. Jos rakennukset päädytään kuitenkin purkamaan, tulisi uudisrakentamisessa huomioida rakennusten sopeutuminen ympäristöönsä sekä maisemallisesti arvokkaaseen Kokemäenjoen kulttuurimaisemaan. ELY-keskus myös näkee, että seurakuntatalon suojelua Kiikan pappilan ohella tulisi tutkia. Rakennetun ympäristön inventoinnissa pappilan katsottiin kuuluvan arvoluokkaan 3 (arvoltaan vähäisin luokassa 1-3), kun taas seurakuntatalo on arvotettu luokkaan 1 (Eriyisen merkittävä) Pirkanmaan maakuntamuseon selvityksessä.

Hulevesien hallinta

Kaava-alueen sijoituessa ranta-alueelle on kaavatyön yhteydessä syytä huomioida hulevesien hallinta tarvittavin kaavamääräyksin.

Liikenne

Asemakaava-alue rajoittuu pohjoisessa kantatiehen 44 (Pohjanmaantie), joka täydentää valtatieverkkoa palvellen myös seudullista pidempimatkaista liikennettä. Nykytilanteessa ajoneuvoliikenteen kulku kaava-alueelle on järjestetty Länsitieltä sekä korttelin 703 AL-tontille johtavan tonttiliittymän kautta. Pirkanmaan ELYkeskus katsoo, että kehitettävän alueidenkäytön ajoneuvoliikenteen kulkuyhteys tulee järjestää pelkästään Länsitien kautta. Kantatien 44 mukaan lukien tien varrella olevan kävely- ja pyöräilyväylän sujuvuuden ja turvallisuuden kannalta kaava-alueen kohdalla olevan AL-tontille johtavan tonttiliittymän liikennemäärää ei tule kasvattaa, joten mm. läpiajomahdollisuus tonttiliittymästä Länsitielle tulisi estää.

Kaavanlaatijan vastine:

- Kaavaselostusta on täydennetty seurakuntatalon kunnosta saaduilla tiedoilla ja lastentalojen kuntotutkimus sekä seurakuntatalon sisäilmaa koskeva tutkimus on lisätty kaavan liitteiksi. Seurakuntataloa ei esitetä suojeltavaksi vastoin omistajan eli seurakunnan päätöstä.
- Kaavamääräyksiin on lisätty määräykset hulevesien hallinnasta.
- Kaavamuutoksen seurauksena liikennemäärä liittymän kautta säilyy vaikutuksiltaan samana voimassa olevan kaavan kanssa. Liittymää käytetään vanhalle pappilalle kulkiessa ja olisi yhdyskuntasuunnittelun näkemyksen mukaan kohtuutonta poistaa se. Ajonopeudet ovat juuri ennen ja jälkeen kiertoliittymän muutoinkin matalat, eikä liittymän säilyttäminen muodosta sellaista vaaraa, että yhdyskuntasuunnittelun näkemyksen mukaan poisto olisi tarkoituksenmukaista. Kulkua AO-tontille ei tulisi muutoinkaan järjestää kahden tontin kautta.

7. Pirkanmaan liitto, 16.1.2024 annetun lausunnon pääsisältö

Kulttuuriympäristö

Suunnittelualue sijoittuu maakuntakaavassa Valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle (Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisema) ja Taajamatoimintojen alueelle. Maakuntakaavan Taajamatoimintojen alueen suunnittelumääräys ohjaa alemman asteisessa maankäytön suunnittelussa sovittamaan uuden rakentamisen ja muun maankäytön ympäristöönsä tavalla, joka vahvistaa alueen omaleimaisuutta. Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota kulttuuriympäristön, maiseman ja luonnonarvojen säilymiseen. Maakuntakaavan arvokkaan maisema-alueen suunnittelumääräyksen mukaisesti alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristön ja luonnonympäristön arvot säilyvät.

Valtakunnallisten maisemainventointien lisäksi kulttuuriympäristön arvoja on selvitetty asemakaavaan liittyvässä rakennetun ympäristön selvityksessä (2023) sekä kaavan taustaselvityksenä huomioidussa Pirkanmaan maakuntamuseon laatimassa Pirkanmaan

seurakuntatalot 1945–2000 teemainventoinnissa. Suunnittelualueella sijaitsevan muinaisjäännöksen osalta on suoritettu arkeologinen tarkkuusinventointi.

Kiikan seurakuntatalo on arvoitettu Pirkanmaan seurakuntatalo -inventoinnissa arvoluokkaan 1, erittäin merkittävä (inventoinnissa käytetyn kolmiportaisen luokituksen arvokkain luokka). Selvityksen mukaan ”Rakennus on aina julkisivusommitelusta pieniin sisätilan detaljeihin saakka hallitusti toteutettu kokonaisuus” ja sen katsotaan olevan ”erittäin hyvin säilynyt alkuperäisenä ja toteutettu laadukkaasti, aikakauden ihanteiden mukaisesti”. Kaavan rakennetun kulttuuriympäristön selvityksessä pappilaan on tunnistettu liittyväksi historiallisia ja maisemallisia arvoja (arvoluokka 3). Seurakuntataloon liittyvistä lastentaloista todetaan niillä olevan ”historiallista, kulttuurihistoriallista sekä maisemallista arvoa osana seurakuntatalon kokonaisuutta” (arvoluokka 2).

Pirkanmaan liitto pitää perusteltuna, että alueen kulttuurihistorialliset arvot huomioidaan asemakaavan suunnittelun lähtökohtana. Alueelta laadituissa selvityksissä tunnistettujen kulttuuriympäristöarvojen vaalimisen osalta kaavaratkaisua tulee kuitenkin vielä täydentää. Pirkanmaan liitto pitää tärkeänä seurakuntatalon arvojen turvaamista sille osoitetulla varsinaisella suojelumerkinnällä (sr), kuten on toimittu pappilan päärakennuksen osalta. Kaavan jatkovalmistelussa on syytä myös seurakuntataloon liittyvien lastentalojen osalta tutkia säilyttävää vaihtoehtoa. Kaavaluonnokseen kirjatut määräykset uudisrakentamisen laadun ohjaamisesta valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella ovat tärkeitä.

Kiikan pappilalle on esitetty kaavamerkintä sr-3 ”Kulttuurihistoriallisesti ja/tai kaupunkikuvallisesti merkittävä rakennus, jota ei tulisi purkaa. Rakennuksessa tehtävät korjaus- ja muutostyöt tulisi tehdä siten, että rakennuksen kulttuurihistoriallisesti arvokkaat ominaispiirteet säilyvät. Korjaus- ja muutostöissä tulisi noudattaa perinteistä rakennustapaa.” Pirkanmaan liitto katsoo, että suojelumerkinnöissä on tarkoituksenmukaista antaa maankäyttöä yksiselitteisesti ohjaavat määräykset kulttuuriympäristöarvojen turvaamiseksi ja välttää konditionaalissa kirjoitettuja väljiä sanamuotoja.

Suunnittelualue rajautuu maakuntakaavassa osoitettuun Maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön Kiikan kirkon ympäristö ja raitti, jolla on osoitettu 1900-luvun alkupuolen kirkonkylän ympäristöä ilmentävä kokonaisuus. Välittömästi hallitalon AL-tontin pohjoispuolella sijaitsevat RKY-alueen rakennuskulttuurin ydinalueet numero 4 Kiikan osuusmeijeri 1916 asuinrakennuksineen ja numero 5 Kansakoulu.

Kaavaselostukseen sisältyvä asemakaavan vaikutusten arviointia on hyvä täydentää maakunnalliseen kulttuuriympäristön arvoalueeseen kohdistuvien vaikutusten osalta.

Vähittäiskauppa

Kaavan lähtötietoihin on hyvä lisätä tieto maakuntakaavan taajama-alueita koskevasta vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajaa koskevasta määräyksestä. Maakuntakaavan Taajamatoimintojen alueella alaraja on 3 000 kerrosneliömetriä.

Viherverkko

Asemakaavan jatkosuunnittelussa tulee osoittaa maakuntakaavan mukaisen ulkoilureitin sijoittuminen suunnittelualueella sekä tarkastella reitin liittyminen maakuntakaavassa Kiiikan taajaman halki pohjoiseteläsuunnassa osoitettuun viheryhteyteen. Maakuntakaavan merkintöjen tavoitteena on seudullisten viheralueiden ja ulkoilureittien muodostama yhtenäinen verkosto.

Maakuntakaavan kuvaus selostuksessa

Kaavaselostuksessa sivulla 15 esitetty kartta (kuva 7) ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa sivulla 6 esitetty kartta (kuva 3) maakuntakaavan sisällöstä on tarpeen vaihtaa maakuntakaavan alkuperäisessä mittakaavassa esitetyksi maakuntakaavaotteeksi, josta on hahmotettavissa suunnittelualueen liittyminen ympäröiviin maakunnallisiin maankäytön kehittämistavoitteisiin.

Kaavanlaatijan vastine:

- Seurakuntataloa ei ole esitetty suojeltavaksi vastoin omistajan eli seurakunnan tahtoa.
- Lastentalot voidaan säilyttää myös tällä kaavaratkaisulla, mutta niiden kunto huomioon ottaen, valitettavasti se ei ole realistista. Lastentalojen käytöstä on luovuttu vakavien sisäilmaongelmien vuoksi ja tyhjillään olleet peruskorjaamattomat rakennukset ovat jatkaneet rapistumistaan.
- Pappilan suojelumerkintää on kehitetty yksiselitteisempään ja määräävämpään suuntaan.

- Kiikassa ei ole RKY-aluetta, mutta maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö sijoittuu suunnittelualan pohjoispuolelle. Selostusta on täydennetty tämän osalta.
- Tieto vähittäiskaupan suuryksikön alarajasta on täydennetty lähtötietoihin.
- Kaavamuutoksen myötä viherverkko alueella pysyy hyvin samanlaisena lähivirkistysalueen säilyessä Kokemäenjoen rannalla hyvinkin samassa laajuudessa kuin voimassa olevassa kaavassa. Ulkoilureittiä ei ole osoitettu kaavaratkaisussa rannan lähivirkistysalueelle. Reitti käytännössä toteutuu tällä hetkellä kevyen liikenteen väyliä pitkin Länsitien sekä Pohjanmaantien varrella. Yksityinen maanomistus ranta-alueella sekä laaja muinaisjäännösalue eivät puolla ulkoilureitin osoittamista, kun otetaan huomioon mm. mahdollisten rantareitin käyttäjien lukumäärä.
- Maakuntakaavaotteen mittakaavaa on tarkistettu siten, että alueen hahmottaminen on helpompaa.

8. Sastamalan seurakunta, 19.12.2023 annetun lausunnon pääsisältö

Sastamalan seurakunnan kirkkovaltuusto on kokouksessaan 14.12.2023 (§67) päättänyt, että se ei puolla rakennussuojelumerkinnän hakemista Kiikan seurakuntatalolle Kiikan korttelin 703 asemakaavan muutokseen.

Kaavanlaatijan vastine:

- Merkitään tiedoksi saaduksi. Kiikan seurakuntatalolle ei osoiteta suojelumerkintää kaavaehdotukseen.

9. Caruna Oy, 20.12.2023 annetun lausunnon pääsisältö

Nykyinen sähköjakeluverkko

Kaava-alueella on Caruna Oy:n sähköjakeluverkkoa oheisen liitteen 1 mukaisesti.

Sinisellä viivalla on esitetty 20 kV johdot ja 0,4 kV johdot vihreällä ja vaaleanpunaisella

värillä. Ilmajohdot on esitetty yhtenäisellä viivalla ja maakaapelit katkoviivalla. Puistomuuntamot ovat violeteilla neliöillä.

Vaikutukset sähkönjakeluun

Kaavamuutoksen myötä sähkön käyttö alueella kasvaa hieman. Tämä vaatii pienjännitekaapelointeja.

Siirtokustannusten jako

Tarvittavat johto- ja muuntamosiirrot tehdään Carunan toimesta ja siirtokustannuksista vastaa siirron tilaaja. Johtojen siirto edellyttää, että niille järjestyy uusi pysyvä sijainti.

Muuta huomautettavaa

Meillä ei ole muuta huomautettavaa ko. asemakaavaluonnoksesta. Toivomme mahdollisuutta antaa lausunto vielä kaavaehdotusvaiheessa.

Kaavanlaatijan vastine:

- Merkitään tiedoksi saaduksi. Pyydetään lausunto ehdotusvaiheessa.

5.6.2023 päivätystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadut lausunnot sekä kaavoittajan vastineet niihin:

10. Pirkanmaan maakuntamuseo

Lausunnot:

10. Pirkanmaan maakuntamuseo, 19.7.2023 annetun lausunnon pääsisältö

Kaava-alue on osa Kokemäenjokilaakson kulttuurimaiseman valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Lisäksi kaava-alue rajautuu pohjoisessa Kiikan kirkon ympäristön ja raitin maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön. Kaava-alueella sijaitsee 1960-luvun lopulla rakentunut, maastoon sopeutuvista, punatiilisistä rakennuksista muodostuva kokonaisuus, johon kuuluvat Kiikan seurakuntatalo asuinrakennuksineen (lastentalon rakennukset) sekä Säästöpankille rakennettu liiketalo. Kokonaisuuden on suunnitellut arkkitehti Helge Railo. Lisäksi kaava-alueella sijaitsee 1959 valmistunut Kiikan pappila. Kiikan seurakuntatalo on inventoitu osana Pirkanmaan seurakuntatalot 1945-1999 -selvitystä (Pirkanmaan maakuntamuseo, 2022). Selvityksessä seurakuntatalo on arvotettu inventoinnin korkeimpaan luokkaan. Rakennuksella on todettu olevan arkkitehtonista, rakennusperinteistä, kirkkohistoriallista ja maisemakokonaisuuteen liittyvää arvoa. Inventoinnissa todetaan: "Kadulle ja kyläraitille vaatimattoman oloisen seurakuntatalon ulkoasu kätkee sisäänsä pirkanmaalaisen modernin rakennustaiteen helmen. Sen julkisivu avautuu rantaa kohden. Rakennus on aina julkisivusommittelusta pieniin sisätilan detaljeihin saakka hallitusti toteutettu kokonaisuus. Seurakuntatalo on erittäin hyvin säilynyt alkuperäisenä ja toteutettu laadukkaasti, aikakauden ihanteiden mukaisesti."

Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa, että kaava-alue sisältää huomattavan runsaasti tunnistettuja kulttuurihistoriallisia arvoja. Sen lisäksi alueen rakennetun ympäristön arvoja ei ole tutkittu muuten kuin seurakuntatalon osalta. Seurakuntatalo on osa Säästöpankin liikerakennuksen ja asuinrakennusten muodostamaa kokonaisuutta, jonka lisäksi kaava-alueella sijaitsee myös lähtökohtaisesti kulttuurihistoriallisia arvoja omaava 1950-luvun pappilarakennus. Kaavan tavoitteisiin tulisikin kirjata alueen kulttuurihistoriallisten arvojen

vaaliminen. Kaavahankkeen yhteydessä tulee laatia asemakaavatasoinen rakennetun ympäristön inventointi. Vasta sen antamien tietojen perusteella voidaan arvioida lastentalon rakennusten tulevaisuutta. Näin ollen niiden osalta olisi suotavaa kirjata kaavan tavoitteet esimerkiksi siten, että kaavassa tutkitaan mahdollisuutta osoittaa kaava-alueelle uutta asuinrakentamista esimerkiksi lastentalon rakennusten paikalle. Rakennetun ympäristön arvojen lisäksi myös sijoittuminen valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle asettaa huomioon otettavia reunaehtoja kaava-alueen uudisrakentamissuunnitelmille. Asemakaavassa tulee osoittaa tarvittavat merkinnät kaava-alueen kulttuurihistoriallisten arvojen turvaamiseksi.

Kaavamuutosalueella, sen itäosassa sijaitsee kiinteä muinaisjäänös, rautakautinen rökkiökalmisto Riihimäki (mj-tunnus 988010004), jonka tutkimuksissa on lisäksi löydetty merkkejä keskiaikaisesta asuinpaikasta. Kiinteän muinaisjäänöksen ja sen suoja-alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu niihin kajoaminen ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa on kielletty (MML 1 ja 4 §).

Muinaisjäänösrekisterin mukainen muinaisjäänösalueen rajausta on merkitty oheiseen liitekarttaan punaisella vaakaviivituksella.

Muinaisjäänösalue tulee merkitä asemakaavaan sm-osa-alueerajauksena, johon liitettävät selitys ja määräys ovat muotoa: Alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolaiilla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty. Aluetta koskevista tai siihen liittyvistä suunnitelmista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon lausunto. Mikäli muinaisjäänösalueelle suunnitellaan nykyisestä poikkeavaa maankäyttöä, tulee siitä neuvotella hyvissä ajoin Museoviraston kanssa MML 13 §:n mukaisesti ja varautua inventointia tarkempien arkeologisten tutkimusten, kuten koekaivausten, suorittamiseen kaavaprosessin yhteydessä.

Historiallisen kartta-aineiston perusteella kaava-alueen länsiosassa, Riihimäen kalmiston länsipuolella on sijainnut Kiikan kylän historiallinen tonttima, joka on merkitty jo alueen vanhimpaan, vuoden 1644 maakirjakarttaan. Kylään kuului 1500-luvun alkupuolella kolme taloa, ja sen asukkaista on mainintoja asiakirjoissa 1460-luvulta lähtien. Yksi taloista on toiminut Kiikan seurakunnan pappilana vuodesta 1699 lähtien. Kylätonttiin ja pappilaan mahdollisesti liittyvien historiallisen ajan muinaisjäänösten sijaintia, laajuutta ja säilyneisyyttä ei ole tutkittu lukuun ottamatta muutamaa pappilan eteläpuolelle tehtyä koekuoppaa (Museovirasto, 2015). Kaava-alueen sijainnin ja topografian perusteella

myöskään kivi- tai varhaismetallikautisten muinaisjäännösten löytymisen mahdollisuutta ei voida sulkea pois. Käytettävissä olevien tietojen perusteella suunnittelualueetta ei ole kokonaisuudessaan tutkittu aikaisemmissa arkeologisissa inventoinneissa, vaan tutkimukset ovat keskittyneet Riihimäen muinaisjäännöksen alueelle ja sen välittömään läheisyyteen.

Edellä olevan perusteella maakuntamuseo toteaa, että kaava-alueen maankäytön suunnittelu edellyttää arkeologisen tarkkuusinventoinnin suorittamista MRL 9 §:n mukaisesti. Inventoinnissa tulee rakentamattomien, aiemmin tutkimattomien potentiaalisten alueiden riittävän tiheän koekuopituksen avulla selvittää, onko tiedossa olevan muinaisjäännösalueen ulkopuolella säilynyt kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita, ja arvioida tarkempien tutkimusten (esim. koneavusteisen koekaivauksen tai kaivutöiden valvonnan) tarve erityisesti rakennettaviksi suunnitelluilla alueilla. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on täydennettävä arkeologisen selitystarpeen osalta.

Arkeologisia tutkimuksia voidaan tehdä vain lumettomissa olosuhteissa, sulan maan aikana. Tutkimuksissa tulee noudattaa Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita (2020) ja muita Museoviraston ohjeita. Tutkimuksen tekijän tulee toimittaa raportti digitaalisena arviointia varten Pirkanmaan maakuntamuseolle (pirkanmaan.maakuntamuseo@tamper.fi). Arvioinnissa varmistetaan, että tutkimus vastaa sille asetettuja tavoitteita ja laatuvaatimuksia. Raportti toimitetaan arvioinnin jälkeen Museovirastoon, jossa se tallennetaan sähköiseen asianhallintajärjestelmään ja julkaistaan palvelussa <https://asiat.museovirasto.fi/>. Tutkimusraporttien tiedot tallennetaan myös muinaisjäännösrekisteriin, jonka tietoja voi selata kaikille avoimessa Kulttuuriympäristön palveluikkunassa www.kyppi.fi. Verkossa julkaistava raportti ei saa sisältää yksityishenkilöiden henkilötietoja, esim. maanomistajien nimiä tai osoitteita. Raportin lisäksi museolle on toimitettava kohteiden sijaintitiedot ja rajaukset paikkatietomuodossa. Lisätietoja tutkimusten tilaamisesta ja suorittamisesta saa maakuntamuseolta. Tämä lausunto on liitettävä tutkimusta koskevaan tarjouspyyntöön.

Suunnittelualue sijaitsee lähes kokonaan Pirkanmaan maakuntakaavaan merkityllä arkeologisen perinnön ydinalueella. Asemakaavatyössä on otettava huomioon merkintään liittyvä suunnittelumääräys: Alueella sijaitsevien muinaisjäännösalueiden ja niiden

lähialueiden maankäyttöä, rakentamista ja hoitoa suunniteltaessa on kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi otettava huomioon muinaisjäännösten suoja-alueet, maisemallinen sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkaisiin maisema-alueisiin ja/tai kulttuuriympäristöihin.

Kaavaluonnos selvitysaineistoinen sekä edellä olevien kommenttien pohjalta päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma pyydetään toimittamaan Pirkanmaan maakuntamuseoon lausuntoa varten.

Kaavanlaatijan vastine:

- Kaavan tavoitteisiin on kirjattu kulttuurihistoriallisten arvojen huomioon ottaminen ja niiden vaaliminen.
- Kaavaluonnoksen liitteeksi on laadittu rakennetun ympäristön selvitys.
- Muinaisjäännökselle on osoitettu museon ohjeiden mukainen merkintä ja määräys.
- Suunnittelualueelta on laadittu arkeologinen tarkkuusinventointi museon ohjeiden mukaisesti ja raportti on hyväksytty maakuntamuseossa.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on täydennetty arkeologisen selvitystarpeen osalta.
- Arkeologisen perinnön ydinalueesta annetun määräyksen mukaisesti kaavaluonnoksessa on huomioitu muinaisjäännöksen ympäristö ja sen liittyminen ympäristöönsä.
- Kaavaluonnosaineisto toimitetaan Pirkanmaan maakuntamuseoon lausuntoa varten.

Kaavoitusarkkitehti Pinja Ahola

Sastamalan kaupunki - maankäyttö